

A Kúria a dr. Patakiné dr. Schneider Márta ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bittsánszky Géza Ádám jogtanácsos által képviselt alperes ellen kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróságnál 6.M.1288/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.522/2013/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. január 7. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.522/2013/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás illetve az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. január 1-jével került áthelyezéssel a K.m.R.Á.H.SZ.GY.O.-ra főosztályvezető-helyettesi munkakörbe, 2010. július 6-ától kormánytisztviselő.

A 2010. december 29-ei keltezésű kinevezés-módosítás szerint 2010. szeptember 1-jétől 2010. december 31-éig a P.M.K.H.SZ.GY. vezetője megbízott főosztályvezetői besorolás mellett.

A 2011. január 3-án keltezett tájékoztatással január 10-én az alperes kormány megbízottja arról tájékoztatta a felperest, hogy a P.M.K.H. 2010. december 31-ével megszűnt, és jogutódjaként 2011. január 1-jén megalakult a P.M.K.. E naptól a munkáltatói jogok és kötelezettségek a jogutód szervezetet illetik meg, és azt terhelik. A felperes 2011. január 24-én kinevezés-módosítást vett át, amely alapján 2011. január 1-jétől legkésőbb 2011. augusztus 31-éig megbízást kapott a P.M.K.SZ.GY. vezetésére, a kormányhivatalok megalakulását követően a szakigazgatási szerv vezetőjének kinevezéséig. Ugyanakkor e napon a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát - mint megbízott főosztályvezetői munkakört betöltő kormánytisztviselőnek - az alperes kormány megbízottja felmentéssel a 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.) 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján indokolás nélkül 2 hónapos felmentési idővel megszüntette.

A felperes a keresetében a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Álláspontja szerint a felmentés közlésekor főosztályvezető-helyettesi, kormánytisztviselői jogviszonyban állt, amely kinevezése határozatlan időtartamra szólt, így felette a munkáltatói jogkör gyakorlására nem a kormány megbízott, hanem a szakigazgatási szerv vezetője, annak akadályoztatása esetén pedig helyettese, illetőleg a helyettesítési rend szerinti munkáltatói jogkörgyakorló lett volna jogosult. Ezen túlmenően a munkáltató rendeltetésellenes joggyakorlására is hivatkozott.

A Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság 6.M.1288/2011/15. számú ítéletével megállapította, hogy a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát jogellenesen szüntette meg az alperes, az 2011. március 24. napjával szűnik meg. Kötelezte az alperest a felperes részére átalánykártérítés és perköltség fizetésére.

A munkaügyi bíróság ítéletének indokolása szerint a felek között nem volt vitás, hogy a felperes 2008. február 1-jétől kapott főosztályvezető-helyettesi kinevezést, ezt megelőzően osztályvezető volt, és e munkakörből került áthelyezésre.

A Ktv. 12. § (1) bekezdése szerint a kormánytisztviselő - külön törvényben írtakon túlmenően - osztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi, főosztályvezetői munkakör betöltésére is kinevezhető államigazgatási szerv, illetve a munkamegosztás szempontjából elkülönült szervezeti egység vezetésére.

A perbeli időben hatályos, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 31. § (1) bekezdése szerint a köztisztviselő - külön törvényben írtakon túlmenően - osztályvezetői, főosztályvezetői-helyettesi, főosztályvezetői megbízást kaphat közigazgatási szerv, illetve a munkamegosztás szempontjából elkülönült szervezeti egység vezetésére. Ugyanezen § (10) bekezdése szerint pedig vezetői kinevezés, megbízás helyettesítés céljából határozott időre is adható.

A felperes 2008. február 1-jétől fennálló főosztályvezető-helyettesi munkakörében határozatlan idejű köztisztviselő majd kormánytisztviselő lett, akit a 2010. december 29-én kelt kinevezés-módosítási okirat szerint visszamenőlegesen határozott idejű főosztályvezetői feladatok ellátásával bíztak meg. Ezt a munkáltatói intézkedést úgy kell érteni, hogy a felperes a főosztályvezető-helyettesi „önálló” munkakörén túl kapott egy határozott idejű megbízást főosztályvezetői feladatok ellátására, és annak lejártával a főosztályvezető-helyettesi munkakörben kormánytisztviselői jogviszonya határozatlan idejűként fennmaradt, tehát átmenetileg látta el a főosztályvezetői feladatokat 2010. december 31-éig.

A bíróság szerint a csatolt ellentmondásos szövegezésű, 2010. december 29-én kelt kinevezés-módosítás alapján mint megbízott főosztályvezető nem került önálló főosztályvezetői munkakörbe kinevezésre, csupán az e munkakörhöz kapcsolódó feladatok ellátásával bízták meg, megbízott főosztályvezetői munkakör nem létezik.

A felperessel 2011. január 10-én közölt tájékoztatás értelmében is a 288/2010. (XII.21.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése alapján a P.M.K.H. 2010. december 31-én megszűnt, jogutódjaként 2011. január 1-jén megalakult a P.M.K.H.. A felperes ebben az időben már nem volt hivatalvezető.

A bíróság szerint a felperes 2011. január 1-jén a jogszabály erejénél fogva nem volt köteles a továbbiakban ellátni a főosztályvezetői feladatokat. A főosztályvezető-helyettesi munkaköre nem szűnt meg, e munkakörét a 2012. január 24-ei vezetői

megbízás nem érintette.

A 2011. január 1-jétől hatályos, a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 14. § (1) bekezdése szerint a szakigazgatási szerv vezetője vezetői munkakörbe történő kinevezéséhez és felmentéséhez a szakmai irányító szerv vezetőjének egyetértése szükséges. A (2) bekezdés szerint a szakigazgatási szerv vezetője minisztériumi főosztályvezetői besorolású, határozatlan időre kinevezett kormánytisztviselő. A (3) bekezdés alapján a szakigazgatási szervek vezetője feletti munkáltatói jogokat a kormány megbízott gyakorolja. A 15. § (2) bekezdése szerint pedig a szakigazgatási szerv kormánytisztviselői és munkavállalói felett a munkáltatói jogokat a szakigazgatási szerv gyakorolja. Ugyanezen törvény 12. §-ának (1) bekezdése értelmében a fővárosi és megyei kormányhivatal hivatali szervezetét főigazgató vezeti.

Főosztályvezetői kinevezésre 2012. január 24-én a szükséges miniszteri egyetértés hiányában és visszamenőleges időponttal jogszerűen nem kerülhetett sor. A vezetői feladatok ellátására létesült megbízás nem jelent önálló főosztályvezetői munkakört, hiszen az alperes is hivatkozott arra, hogy e munkaköri feladatok ellátásához miniszteri egyetértésre amiatt nincs szükség, mert az nem tekinthető pályázaton elnyert vezetői munkakörnek. Ebből az is következik, hogy a főosztályvezetői feladatokat átmenetileg ellátó kormánytisztviselő jogviszonya - miniszteri egyetértéssel való „kinevezés hiányában” - annak lejártával, vagy e megbízás visszavonásával nem szűnik meg, hanem az eredeti, határozatlan idejű főosztályvezető-helyettesi munkakörben továbbfolytatódik.

A főosztályvezető-helyettes kormánytisztviselő jogviszonyának megszüntetéséről szóló jognyilatkozat nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott, ugyanis arra a bíróság szerint - a szakigazgatási szerv vezetőjének hiányában - a P.M.K. főigazgatójának lett volna jelen esetben jogköre, nem pedig a kormány megbízottnak.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.522/2013/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította, és a felperest első- és másodfokú perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy mindkét eljárás illetékét az állam viseli.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a 2010. évi CXXVI. törvény 14. § (3) bekezdése értelmében a szakigazgatási szervek vezetője feletti munkáltatói jogokat a kormány megbízott gyakorolja.

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII.21.) Korm. rendelet (Korm.r.) 38. § (3) bekezdés a) pontja szerint a kormányhivatalok megalakulását követően a szakigazgatási szerv vezetőjének kinevezéséig, de legkésőbb 2011. augusztus 31-éig, a szakigazgatási szerv vezetői feladatait a szociális és gyámhivatal vezetője látja el. A rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy a felperes 2010. december 31-éig - az alperesi hivatkozásnak

megfelelően - a szakigazgatási szerv vezetője volt, és ennek következtében a 2010. évi CXXVI. törvény 38. § (3) bekezdés a) pontja - helyesen a Korm.r. 38. § (3) bekezdés a) pontja - alapján köteles volt ellátni a szakigazgatási szerv vezetését a szakigazgatási szerv új vezetőjének kinevezéséig. A jogszabály nem tesz különbséget a megbízott, illetve a kinevezett vezető között. A Ktjv. 2. § (6) bekezdés f) pontja szerint a kormánytisztviselő és a kormányzati ügykezelő kormánytisztviselői jogviszonya tekintetében e törvény eltérő rendelkezése hiányában, ahol a jogszabály vezetői kinevezést vagy megbízást említ, azon vezetői munkakört is érteni kell.

A felperes ezen jogszabályi rendelkezés alapján tehát 2011. január 1-jétől vezetői munkakört töltött be, így vonatkozásában a munkáltatói jogok gyakorlására a kormány megbízott volt jogosult.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját sem, hogy a felperes felmentéséhez a szakmai irányító szerv vezetőjének egyetértése lett volna szükséges. A felperes esetében erre azért nem volt szükség, mivel a jogszabály erejénél fogva jött létre a jogviszony, és a hivatkozott jogszabályi rendelkezés csak az átmeneti időszak után kinevezett vezetőre értelmezhető.

Alaptalan a felperes azon hivatkozása is, hogy olyan jogszabályi rendelkezés alapján hozta meg a munkáltató az intézkedését, amelyet az Alkotmánybíróság megsemmisített. Ez nem visszamenőleges hatállyal történt, ezért az intézkedés jogellenessége kapcsán arra a felperes nem hivatkozhat.

A felperes felülvizsgálati kérelme tartalma szerint az elsőfokú ítéletnek a per főtárgya tekintetében való helybenhagyásra irányult a megállapított perköltség felemelése mellett.

Hivatkozása szerint a másodfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 270. §-ának (2) bekezdését, a 2010. évi CXXVI. 14. §-át, 15. §-át, 38. § (3) bekezdés a) pontját, valamint a Ktjv. 2. § (6) bekezdés f) pontját, 12. § (4) bekezdését, a 33/2010. (X.1.) KIM utasítás melléklet 16. §-ában foglaltakat, valamint sérült a Pp. 78. §-a, illetve a 32/2003. (VIII.26.) IM rendelet (2) bekezdésének a) pontja.

A felülvizsgálati érvelés szerint a felperes a 2010. december 29-én kelt dokumentum szerint 2010. szeptember 1-jétől 2010. december 31-éig kapott megbízást az sz.gy. vezetésére. Ez határozott időre, megbízott főosztályvezetői munkakörre szólt. Ebből pedig az következik, hogy a megbízása ideiglenes jellegű volt, az 2010. december 31-én megszűnt. A határozott idejű megbízás lejártára tekintettel a másodfokú bíróság minden jogszabályi alap nélkül állapította meg, hogy a felperes 2011. január 1-jétől a szakigazgatási szerv vezetője volt.

A felperes egyetlen esetben sem határozatlan időre került kinevezésre főosztályvezetőként, nem kinevezést, hanem helyettesítésre szóló megbízást kapott, és egyik alkalommal sem szerezték be a szakmai irányító szerv vezetőjének egyetértését. Így

nem volt a 33/2010. (X.1.) KIM utasítás melléklet 16. § szerinti szakigazgatási szerv vezetője, emiatt felette a munkáltatói jogokat nem a kormány megbízott gyakorolta.

A felperes főosztályvezetői megbízásai nem feleltek meg a kormánytisztviselők jogállásáról szóló Ktjv. 12. § (4) bekezdésének sem, amely szerint „törvény eltérő rendelkezése hiányában a vezetői kinevezés határozatlan időre szól”, a felperes egyik esetben sem kapott határozatlan időre kinevezést.

Egyértelműen megállapítható, hogy a felperes 2011. január 24-én nem rendelkezett határozatlan időre szóló vezetői kinevezéssel, azaz nem volt a szakigazgatási szerv, vagyis az SZ. és GY. vezetője, így felette az alperes nem gyakorolhatott munkáltatói jogkört.

Abban az esetben, ha a felperes vezetőnek tekintendő, akkor is jogellenes a munkáltató intézkedése, mivel a felmentéshez a szakmai irányító szerv vezetőjének egyetértését a nem szerezték be.

A másodfokú bíróság jogszabálysértően jutott arra a következtetésre, hogy a szakmai irányító szerv egyetértésére nem volt szükség sem a megbízáshoz, sem a felmentéshez. Ezen előadását az alperes később maga sem tartotta fenn. Az átmeneti jogszabályok nem tartalmaztak olyan rendelkezést, hogy a határozott idő lejártá miatt megszűnt jogviszonyok a megszűnést követő naptól a jogszabály erejénél fogva újra létrejönnek. A felperes 2011. január 1-jén és a felmentésekor is főosztályvezető-helyettes volt, így felette a munkáltatói jogokat a szakigazgatási szerv vezetője gyakorolhatta volna.

A felperes a felülvizsgálati érvelésében utalt a 2010. évi CXXVI. törvény 15. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltakra. Azt, hogy a felperes vezetői munkakört töltött volna be akár december 31-én vagy január 1-jén, kizárja az a tény, hogy egyik határozott időre szóló megbízása sem hivatkozik arra, hogy szakmai irányító szerv egyetértésével történt volna a kinevezés, holott a jogszabály egyértelműen kimondja ennek szükségességét.

A 33/2010. (X.1.) KIM utasítás, a P.M.K.H. Szervezeti és Működési Szabályzata irányadó a jelen ügyben, amely 2011. március 9-éig volt hatályos. Az utasítás a 16. §-ában részletezi, hogy melyek a szakigazgatási szerv vezetőjének feladatai, ezen §-on belül a g) pont kimondja, hogy „gyakorolja a munkáltatói jogot a szakigazgatási szerv kormánytisztviselői, kormányzati ügykezelői felett”. Ez is azt támasztja alá, hogy a kormány megbízott csak a szakigazgatási szerv vezetője felett gyakorolhatja ezen jogát, a kormánytisztviselők felett nem.

Az elsőfokú ítélet a perköltség vonatkozásában jogszabálysértő, mivel azt a jogszabályi minimum alatt állapította meg annak ellenére, hogy a per nem volt egyszerű megítélésű, és a felperesi képviselő által kifejtett tevékenység alapján - a tárgyalásokon való részvétel és az előkészítő iratok szerint - a jogszabályi minimum mindenképpen indokolt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes jogtanácsosi munkadíjban

való marasztalásával.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül az abban megjelölt jogszabálysértések értékelése mellett [Pp. 275. § (2) bekezdés].

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a felperes 2010. december 29-ei dátummal kinevezés-módosítást vett át, amely szerint az alperes 2010. szeptember 1-jétől 2010. december 31-éig megbízta a P.M.K.H. SZ.GY.-nek vezetésével. Rögzítésre került, hogy „főosztályvezető-helyettesi munkakörből megbízott főosztályvezetői munkakörbe helyezem”. Ebből következően téves az az álláspont, hogy a felperes nem került önálló főosztályvezetői munkakörbe kinevezésre, csupán főosztályvezető-helyettesként főosztályvezetői feladatokkal bízták meg. A kinevezés-módosítás egyértelműen arról rendelkezik, hogy a felperes megbízott főosztályvezetői munkakörbe került a korábbi főosztályvezető-helyettesi munkakör helyett.

Ezt követően 2011. január 24-én újabb kinevezés-módosítás történt, amely szerint a felperest megbízták 2011. január 1-jétől a kormányhivatalok megalakulását követően a szakigazgatási szerv vezetőjének kinevezéséig, de legkésőbb 2011. augusztus 31-éig a P.M.K.H.SZ.GY.-nek vezetésével. A kinevezés-módosítás szerint megbízott főosztályvezetői munkakört és feladatkört látott el. Ez a munkáltatói intézkedés jogszerűen történhetett, az megfelelt a 288/2010. (XII.21.) Korm. rendelet 38. § (3) bekezdés a) pontjában rögzítetteknek. A felperes a kinevezés-módosításban foglaltakat tudomásul vette, azt nem vitatta, arra sem hivatkozott, hogy 2011. január 1-jétől más tevékenységet látott el, mint a 2010. december 31-éig terjedő időszakban.

A kinevezés-módosítás átvételével azonos napon, 2011. január 24-én a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát az alperes a 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.) 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján indokolás nélkül szüntette meg. Az erről szóló okiratot T.R. kormány megbízott írta alá. A jogviszony megszüntetésének időpontjában a felperes megbízott főosztályvezető volt, aki ellátta a P.M.K.H.SZ.GY. vezetését. A munkáltatói jogkörgyakorlás megállapítása szempontjából a jogszabály nem tett különbséget megbízott és kinevezett vezető között, a szakigazgatási szervek vezetője felett pedig a munkáltatói jogokat a kormány megbízott gyakorolta a 2010. évi CXXVI. törvény 14. §-ának (3) bekezdése alapján. Ebből következően alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy a felperes jogviszonya megszüntetéséről nem a munkáltatói jogkör gyakorlója döntött.

Megalapozatlanul állította a felperes a felülvizsgálati kérelmében a 2010. évi CXXVI. törvény 14. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak megsértését a szakmai irányító szerv vezetőjének egyetértése hiányára utalva. A felperes - jogszabályi lehetőség alapján - megbízással látta el a tevékenységét, vagyis nem pályázat útján, a jogszabályban előírt eljárást követően került a pozíciójába, azt

csak határozott ideig láthatta el a kinevezés-módosítás szerint, legkésőbb 2011. augusztus 31-éig.

A fent hivatkozott jogszabály a munkakörbe történő kinevezéshez és felmentéshez írja elő a szakmai irányító szerv vezetője egyetértése szükségességét, továbbá azt, hogy a szakigazgatási szerv vezetője minisztériumi főosztályvezető besorolású, határozatlan időre kinevezett kormánytisztviselő lehet. Ezen szabályok a felperesre azért nem vonatkoztak, mert a kialakult helyzet folytán megbízottként kellett ellátnia a szakigazgatási szerv vezetését, amely az új, a jogszabályi feltételek szerint kinevezett vezető pozícióba helyezéséig állhatott volna fenn. Így az alperes nem sértett jogszabályt, amikor a vezetőként csak „ideiglenesen” alkalmazott felperest a 2010. évi CXXVI. törvény 14. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltak hiányában bízta meg a vezetéssel a jogszabályban biztosított határidő lejártáig.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. Mivel a felperes pervesztes lett, a perköltség körében kifejtett felülvizsgálati érvelést nem kellett érdemben vizsgálni.

A felperes perköltséget a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles viselni, míg a le nem rótt felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

Budapest, 2015. január 7.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő